

δὲ καὶ κρίτον εἰς τὸ πλεῖστον δωμάτιον, ὅστις αὐτοστιγμαί μοι ἀπεκάλυψε καὶ τὴν πτώσιν τοῦ Κορνηλίου καὶ τὴν προδοσίαν ἧς ἔγεινε θύμα.

Ἐκ τοῦ δωματίου ἐκείνου ἔδραμα εἰς τὸν διάδρομον καὶ ἐν ριπῇ ὄρθαλ-μοῦ εὐρέσθη ἐνώπιον τοῦ Κορνηλίου, ὅστις ἔκειτο κατὰ γῆς με ἀμειβόμενος τοὺς ποδάς τεθραυσμένους.—Προδότα! Ἄτιμὲ φίλε! τῷ εἶπον, λάβε τὰ ἐπιχειρᾶ τῆς ἀπιστίας σου. Οὕτω πρὸς αὐτὸν ἀποτεινόμενος, καὶ ἀποβέτας κατὰ γῆς τὴν λυχνίαν, ἣν ἀνὰ χεῖρας ἐκράπου, τὸν ἐρόνυσσε δι' ἐγχειριδίου.

Ἐποία δὲ ποιῆσὶν παρέμενε τὴν συζυγίαν μου; Ἡ ἄρχή μου τὴν στιγμήν ἐκείνην δὲν ἠδύνατο νὰ χαλιναγωγῆθῃ. Ἀλλ' ἄμα τὴν εἶδον, εἰς τὴν ἀνάμνησιν παρούσων ἡμερῶν εὐδαιμονίας, ἃς μετ' αὐτῆς διήλθον, μοι ἔπασσε τὸ ἐγχειριδίον ἀπὸ τῆν χεῖρα καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ δώσω τὸν θάνατον εἰς ἕν τι, ὅπερ τοσαύτα πέρβεις ἐν τῷ βίῳ μοι παρείξῃ.

(Ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ)

(Ἔπεται τὸ τέλος)

I. S. MANESSIS.

PER UN PUNTO MARTIN PERSE

L. A. CAPPALÀ.

Τὰς μακρὰς καὶ πικρὰς τοῦ ἀπι-
όντος χειμῶνος νύκτας διήλθον σχε-
δὸν ἀπάσας ἐν συναστροφαῖς, ὅπου,
ὅτε μὲν χ ἄ ν ω ν ἦ κ ε ρ δ ἰ ζ ω ν μ ι ᾶ,
θεκάρας ἔρωτα εἰς τὴν κ ο ν τ σ ἰ ν α ν,
ὅτε δὲ διαλεγόμενος μετὰ καλλικόμενων
καὶ καλλισφύρων δεσποσυνῶν—ὡς θὰ
ἔγραφον ὁ καλὸς μου φίλος Φ ἄ ν—ἀ-
περνούσα ἀξιόλογα τὴν ὥραν μου, διό-
τι—σᾶς τὸ ἐξομολογοῦμαι—ἀγαπῶ
πολύ νὰ σκοτῶνω τὸν καιρὸν τοιαύτας
ἔχων συνενόχους.

Ἐσπέραν τινὰ, ἐνῶ ἐπαίζον τὴν
κυνταίαν μου μετ' ἀρχαίας τινὸς εἰλης,
ἡ δεσποινὴς Α... ἦτις ἀπ' ἀρχῆς τοῦ
παιγνιδίου εὐαίσετο πλεῖστον μας, λα-

βοῦσα ζωηρῶς ἐν τῶν ἐπὶ τραπέζης χαρ-
τίων, καὶ ἀναγινώσκουσα τὴν ἐπ' αὐ-
τοῦ ἐγγεγραμμένην καὶ χιλιάκις ἴσως
ἄλλοτε ὑπ' αὐτῆς ἀδιαφθέρως καὶ ἀνευ
περιεργείας ἀναγνώσθεισαν ρῆσιν— ἡ-
ξούρατε, μοι λέγει, νὰ μοι εἰπῆτε, κύριε,
δεικνύουσά μοι τὸ κατηραμένον ἐκείνο
χειρίδιον, τί θέλει νὰ σημαίνῃ ἄρᾶ γε
ἡ ρῆσις αὕτη, καὶ τί τὸ παρασχὸν ἀφορ-
μὴν εἰς τὴν γέννησίν της;—Σᾶς ὁμολο-
γῶ, φίλοι ἀναγνώσταί, ὅτι ἐπὶ τῆ ἐρω-
τήσῃ ταύτῃ, προφερθεῖσα μετὰ τρέπου
τρυχεῖν ἀναμένοντος τὴν ἀπάντησιν,
δὲν ἤξευρα τί ν' ἀποκριθῶ διότι, σᾶς;
τὸ ὁμολογῶ καὶ πάλιν, περὶ τῆς ὑ-
ποθέσεως ταύτης δὲν ἐγνώριζον πε-
ρισσότερον τοῦ ἄ σ σ ο υ κ ο Ὑ π α, ὃν
αὕτη ἐκράτει εἰσέτι εἰς τὴν ἀβρὰν αὐ-
τῆς χεῖρα. Εἶπε μὲν ἀληθῆς, ὅτι ἠδυ-
νήμην, αὐτοσχεδιάζων μῦθόν τινα, νὰ
ικανοποιήσω τὴν στιγμιαίαν ἐκείνην
ἐπιθυμίαν, διότι τριαύτην τοῦλάχιστον
τὴν ἐνόμιζον, ἅτε ὑπὸ γυναικὸς ἐρωτώ-
μενος, καὶ οὕτω, à bon marché, ν' ἀπαλ-
λαχθῶ τῆς ἀμνηχανίας, εἰς ἣν ἡ ἐρώ-
τησις αὕτη με εἶχεν ἐμβάλλει.

Ἄλλὰ, ἐὰν ἡ κόρη ἐκείνη εἶχε γνώ-
σιν περὶ τοῦ ὁποίου με ἠρώτη ἀντικει-
μένου, ἢ ἂν ἄλλος εὐτυχέστερος ἐμοῦ
κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ὑπ' αὐτῆς
ἐρωτώμενος, ἠδύνατο ἱστορικῶς ν' ἀ-
παντήσῃ εἰς τοιαύτην ἐρώτησιν, ὁ μῦθός
μου θὰ μετεβάλλετο φυσικῶς εἰς πικρὰν
κατ' ἐμοῦ σάτυραν, καὶ θὰ παρέσχον
δικαίως ἀφορμὴν εἰς τοὺς σαρκασμοὺς
τῶν ἐν τῇ συναστροφῇ κομψομένων
ἀντιζήλων μου. Ὅθεν προτίμησα κάλ-
λιον νὰ ὁμολογῶ αὐτῇ εἰλικρινῶς
τὴν περὶ τοῦ ζητουμένου ἀγνοίαν μου,
καὶ ζήτησω συνάμα παρ' αὐτῆς μικρὰν
τινα προθεσίαν, ἵνα, συμβουλευόμενος
τὰς σκοληκοβρώτους π ε ρ γ α μ η ν ἄ σ
τῆς ἀνεκδοτικῆς φιλολογίας, δυνήθω τὴν
ἐπιούσῃν ἐσπέραν ν' ἀπαντήσω εἰς τὴν
ἐρώτησίν της.

Ἡ προθεσίμα παρ' ἐλπίδα μοι πα-
ρεχωρήθη. Ἡ δεσποινὴς ἔτεινέ μοι χα-
ριέντως, λευκοτέραν παντὸς χάρτου χει-

ρα, και τὸ συμβόλαιον, ἄλλοιφει ἄλλης σφραγίδος, ἐπισημοποιήθη δι' ἐνὸς ἐπ' αὐτῆς φιλήματός μου.

Ἄλλ' ἐσκέφθην· νὰ ἐγράφη ἄρα γε ἱστορία περὶ τοσοῦτον μικροῦ πράγμα-
τος, ἢ, ἂν ἐγράφη, ποῦ και πῶς ἠδυνά-
μην νὰ θεβαιωθῶ και πορισθῶ τὰς σχε-
τικὰς πρὸς τοῦτο πληροφορίας; και ὁμως
οὐδὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ, ὅσον και
ἂν φαίνεται ἀσήμενον και λόγου ἀ-
νάξιον, ὅπερ νὰ μὴ ἔχη τὴν ἱστορίαν
τοῦ ἀρκεῖ μόνον νὰ ἐξετάσωμεν ὅπως
ἀνεύρωμεν τοιαύτην, ἔστω και νὰ πταρ-
μιζώμεθα ὑπὸ τοῦ κοινοτοῦ ἐπὶ ὀλο-
κλήρου ὥρας, τινάσσοντες και ἀποφυλ-
λίζοντες ταριχοπώλου τινοῦ τὰ πρὸς
δίπλωσιν σα ρ δ ἔ λ λ ω ν προορισθέν-
τα ὑπ' αὐτοῦ βιβλία!

Ἀποῦ λοιπὸν πάντα τὰ ὑπὸ τὴν σε-
λήνην ἔχουσι τὴν ἱστορίαν των, και
ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος ρῆσις θὰ ἔχη ἀναμ-
φιβόλως τὴν ἐδικὴν της, ὡς ἔχει τοι-
αύτην και τὸ αἴτιον, ὅπερ ἠνάγκασέ με
νὰ προστρέξω εἰς τὴν πολυτίμον και
πολύτομον δημοσίαν βιβλιοθήκην, ἧς
ἐπὶ πολλὰ ἀνέμνη ἔτη θὰ στερούμεθα,
και ἀρηγηθῶ ὑμῖν ἐπομένως τὴν ἀνω-
τέρω ἢ και τὴν κατωτέρω φυλαρίαν.

Ἄλλ' ἐπὶ τὴν ἱστορίαν μας.

Μοναχός τις, τοῦνομα Μαρτίνος, ἀγνοοῦ-
μεν εἰς ποῖον οὗτος ἀνήκε τάγμα, τῆς
ἱστορίας μὴ ποιουμένης λόγον περὶ τοῦ-
του, ἦτο ἠγούμενος μονῆς τινος καλου-
μένης della Cappa. Ἄνωθεν τῆς θύρας
τῆς μονῆς ταύτης ἀνεγινώσκετο πρὸ
χρόνων ἢ ἐπομένη ἐπιγραφὴ, ἣτις εὐ-
γλώττως ἐμαρτύρει τὸ φιλεῦσπλαγγνον
και φιλοξενον τῶν ἐν αὐτῇ οἰκούντων
μοναχῶν. Ἡ εἰρημένη ἐπιγραφὴ, ἣτις
ἦτο, οὕτως εἶπεῖν, ὁ φάρος τῶν ὑπὸ τῆς
πένης; και τοῦ κημάτου καταβεβλη-
μένων ὁδοιπύρων, ἔλεγε διὰ λατινικῶν
γραμμάτων τὰ ἑξῆς: Porta patens es-
to. Nulli claudatur honesto, ἄπερ, ἐλ-
ληνιστὶ μεθερμηνεύμενα, σημαίνουσι·
«Ἡ θύρα ἔστω ἀνεωγμένη. Οὐδενὶ ἐντί-
μῳ ἀνθρώπῳ κλεισθήτω.» Ὁ ἡμέτερος
ἠγούμενος, εἶτε διότι δὲν ἔτρεφε τὰ

τῆς φιλοξενίας και φιλανθρωπίας αἰ-
σθήματα τῶν προκατόχων του, εἶτε
διότι αἱ πρόσδοι τῆς μονῆς δὲν ἀντα-
πεκρίνοντο πρὸς τὰ ἐξοδα, αἵτινα ἢ ὑπὸ
τῆς μονῆς παρεχομένη τοῖς ὁδοιπέ-
ροις φιλοξενία ἀπῆται, εἶτε διότι οἱ
εἰς αὐτὴν καταφεύγοντες, ἦσαν πολλοὶ
και ὄχληροὶ, ἀπεφάσις νὰ διορθώσῃ τὸ
πράγμα, ἀλλὰ, φοβούμενος ν' ἀποβάλῃ
τὴν ἐπιγραφὴν, ἐσκέφθη νὰ μεταβάλῃ
τὴν ἔννοιαν, τοῦθ' ὅπερ εὐκόλως κατώρ-
θασε νὰ ἐπιτύχῃ, ἀφαιρέσας τὴν στιγ-
μὴν (il punto) ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ πρώτου
κόλου τῆς ἐπιγραφῆς, και θέσας αὐτὴν
μετὰ τὴν πρώτην λέξιν τοῦ δευτέρου·
εἰς τρόπον ὅστε ἢ ἐπιγραφὴ ἀντὶ νὰ
λέγῃ, ὡς ἄλλοτε, Porta patens esto.
Nulli claudatur honesto, διὰ τῆς με-
ταφορᾶς ταύτης τῆς στιγμῆς, ἄρδην
τὴν ἔννοιαν μεταβαλλούσης, ἔλεγε· Por-
ta patens esto nulli. Claudatur ho-
nesto, τοῦτέστιν· «Ἡ θύρα οὐδενὶ ἔστω
ἀνεωγμένη. Κλεισθήτω και αὐτεῖς τοῖς
ἐντίμοις ἀνθρώποις.»

Ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ μοναχοῦ Μαρτί-
νου, μεγίστην προὔξενησεν ἀγανάκτη-
σιν· τοσοῦτος δὲ διηγέρθη πάταγος,
ὅστε ὁ τότε Πάπας, πληροφορηθεὶς τὸ
τοιούτον, μετέθεσε πρὸς τιμωρίαν τὸν
ἀτυχῆ Μαρτίνον ἐκ τῆς μονῆς, ἐν ἣ
ἔζη εὐδαίμων, ὡς πάντες οἱ ἠγούμενοι,
εἰς στενόχωρον και ὑγρὰν φυλακὴν.

Ἐντεῦθεν προέκυψεν και ἢ γνωστὴ
τοῖς πᾶσι παροιμία· «Per un punto
Martin perse la Cappa—δηλ. «Διὰ
μῖαν στιγμήν ὁ Μαρτίνος ἀπώλεσε
τὴν Κάππαν» τοῦτέστι τὴν μονήν. Με-
τὰ παρέλευσιν δὲ χρόνου ἢ ἐν λόγῳ πα-
ροιμίας διεσφάθη και πολλοὶ, μὴ γινώ-
σκοντες τὴν ἀληθῆ αὐτῆς καταγωγὴν,
ἔγραφον, cappa, διὰ μεσαίου c, ὡσεὶ
πρόκειτο περὶ μανδύου τινὸς ἀπολε-
σθέντος ὑπὸ τοῦ Μαρτίνου· ἄλλοι δὲ
μάλιστα ἔλεγον l'asino (τὸν ὄνον) ἀντὶ
la Cappa.